

Filiation med hjälp av DNA – alltid en indiciekedja

Den närmaste relationen, den mellan föräldrar och barn, kan styrkas med DNA. Ofta är det en okänd fader man söker men kan i till exempel adoptionsfall det också gälla att finna okänd moder. DNA-släktforskning kan också lösa många frågor. Det kan gälla felaktiga uppgifter i kyrkböckerna eller okända släktrelationer längre tillbaka i tiden. Men hur styrker släktforskaren sitt resultat? Oavsett om man hänvisar till provresultatet, till testföretaget eller till motparten till en DNA-träff är det möjligt för en utomstående att kontrollera källan. Hur skall en utomstående kunna upptäcka om någon hänvisar till DNA och medvetet felaktigt påstår att pappa, morfar eller farfar var en avliden kändis? Eller att en annan person än den rätte är uppgiven för att dölja det verkliga förhållandet?

Kromosommatchning och släktrelation som källa

Jag har valt att hänvisa varje DNA-träff och därtill gjorda slutsatser (indirekt bevisning) genom att hänvisa *kromosommatchning* till den exakta positionen i respektive kromosom samt släktrelationen i kodifierad form i en *släktrelationsformel*. I ett 3-männingsfall med sex andra kända släktförbindelser blir då mina källor följande

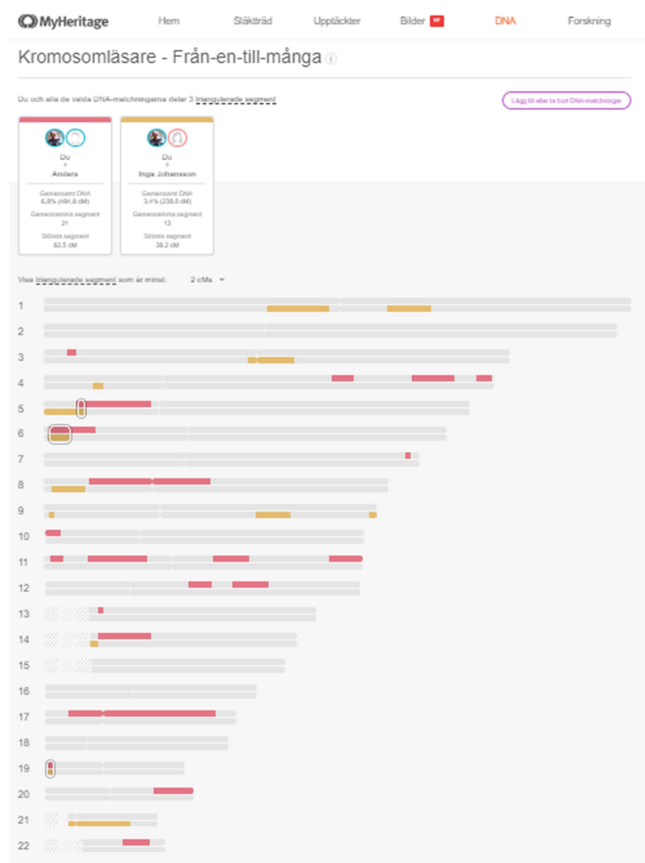
- Km1 094609478, 121 226 629, cM 27.7, Km1 145473273, 164 440 062, cM 23, Km3 086546333, 106 280 197, cM 8.9, Km4 020781920, 2513 5095, cM 6.1, Km5 000014782 ,1805 1144, cM 34.6, Km6 001498457, 1096 1649 cM 9.9, Km9 001890134 , 0396 4494, cM 6, Km9 089450376, 104 709 020, cM 15.5, Km9 138061259, 141 101 939, cM 7.8, Km14 19067949, 2276 4676, cM 10.1, Km19 00637351, 0337 1522, cM 10.1, Km21 09922018, 3629 2824, cM 38.2.
- PffABssD (och liknande för de andra sex relationerna). Proband farfar-anpar-sonsons Dotter (stor bokstav markerar DNA-testad i mitt system)

För en 5-männing kan det se ut så här

- Km1 008299109, 1509 0709, cM 12.6, Km2 027677464, 3475 9502, cM 9.3, Km18 10515294, 1432 9635, cM 7.3, Gr 8, BE 5/5 (Gr 8 är alla kluster som kan kopplas till fmmm, BE är namnet/initialer/kod för motparten i DNA-träffen och 5/5 står för fem/fem-männingar. Detta tillägg har visat sig mycket användbart för tolkningen av kromosomspåren)
- PfmfffABdsdsdS

Avser bevisningen en okänd ana till proband eller matchande motpart gäller det att också bevisa att det är rätt anpar som är utgångspunkt, det vill säga ett anpar som framkommit genom triangulerade DNA-träffar. Jag har valt att kalla detta speciella anpar för *gema*, ”närmast gemensamma anpar/ana som triangulerats”. En ensam ana blir aktuellt vid halvsyskon.

Anders och Inga triangulerar – Okänd farfar

Triangulerade segment

Kromosom	Genomisk position	Segmentstorlek
Kr 5	13793711 – 16640506	3,4 cM
Kr 6	1620037 – 10961649	19,3 cM
Kr 19	765374 – 3371522	9,5 cM

I mitt system så skapar man en notis för gema där källan anger de matchande kromosomerna med genomisk position och segmentslängd. Jag tydliggör de inblandade genom att anger släktrelationen. Kanske testföretagen i framtiden erbjuder en tjänst som kan bekräfta en påstådd DNA-träff och därmed göra källan kontrollerbar för var och en.

Gema för Lars, Anders och Inga är Johan Pettersson och Helena Andersdotter. Hade min farfar varit okänd hade man kunnat dra slutsatsen att farfar måste varit en son till detta par. Vem av parets fyra söner som däremot motsvarar den okände farfadern är fortfarande oklart utan vidare tester och eller annan utredning. Den närmre utredningen om bröderna får egen källa, *särskild utredning*, vilket gör att den lätt kan uppmärksammas om uppgiften eftersöks.

I fallet med Anders och Inga är PffABsdsS och PfffABssD där AB i båda fallen är Johan Pettersson och Helena Andersdotter. Notisen och källhänvisningarna

Notisnamn:

Special Gema

Original

Kommentar:

till P=Lars: PffABsdsS och PfffABssD, S=Anders och D=Inga

Datum:

__-__-__

Ort:

Källa:

Km5 013793711 – 16640506, 3,4 cM Gema PffABsdsS och PfffABssD , Km6 001620037 – 10961649, 19,3 cM, Gem

Skapa källhänvisning

Flera källhänvisningar för en notis

Följande källhänvisningar finns angivna för den valda notisen.

Källhänvisningar		
Källa	Hänvisning	Kvalitet
Km5	013793711 – 16640506, 3,4 cM Gema PffABsdsS och PfffABssD	Ingen...
Km6	001620037 – 10961649, 19,3 cM, Gema PffABsdsS och PfffABssD	Ingen...
Km19	00765374 – 3371522, 9,5 cM Gema PffABsdsS och PfffABssD	Ingen...

Denna form av källhänvisning ger inte en helt utomstående möjlighet att kontrollera källuppgiften men ger en stor krets av släktingar möjligheten att åtminstone få bekräftat att en DNA-test verkligen ägt rum. Om rätt slutsatser sedan dragits av detta är en annan fråga. Vem av tre bröder som är pappa kan inte avgöras utan något test på bröderna själva eller genom andra omständigheter, till exempel att det endast var en viss broder som befann sig på platsen där modern fanns!

Mitt system kan verka komplicerat och omständigt, men antalet DNA-träffar som blir aktuella blir oftast inte särskilt många. Och uppgifterna kan vara guld värda när nya helt okända DNA-träffar skall identifieras. Men detta är en annan sak än frågan om källhänvisning.